

Pesticide
Action
Network
Netherlands

Persbericht

Bestrijdingsmiddelen en diergeneesmiddelen in menselijk haar

EMA en CBG openen de deuren voor gevaarlijke insecticiden

Utrecht, Brussel, 30 maart, 2021. **Zevenenveertig pesticiden zijn aangetroffen in monsters van mensenhaar van 21 vrijwilligers in Nederland, voornamelijk wonende in stedelijke gebieden. De bevindingen van ons recente rapport hebben vooral betrekking op schadelijke insecticiden die in de landbouw verboden zijn, zoals Fipronil, Permethrin en DEET. Deze stoffen zijn echter nog wel als diergeneesmiddel toegelaten voor de behandeling van huisdieren tegen vlooien, luizen en teken, of als biocide. Deze diergeneesmiddelen en biociden zijn de meest waarschijnlijke bron van de haarverontreiniging. De aanbevolen dosis insecticiden voor de behandeling van huisdieren vormen een hoog risico voor de gezondheid van mens en dier, en voor de biodiversiteit in de eigen tuin, parken en natuurgebieden.**

Uit de bevraging van de testpersonen werd duidelijk dat bijna alle honden- en katteneigenaren hun huisdier met chemische insecticiden behandelen. Deze zeer sterk werkende insecticiden worden onder honderden verschillende merknamen, in verschillende combinaties en in zeer hoge gehalten als diergeneesmiddel door het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) en in Nederland door het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) voor de behandeling van hond en kat goedgekeurd.

Uit diverse onderzoeken blijkt dat deze insecticiden vaak neurotoxische, kanker-verwekkende en hormoon-verstorende eigenschappen bevatten. Als voorbeeld fipronil: de dosis die voor de behandeling van hond en kat wordt geadviseerd is tot 250.000 keer hoger dan de in de EU aanvaardbare dagelijkse menselijke inname (ADI). Tegelijkertijd houdt de EMA geen rekening met indirecte effecten op mensen, bijvoorbeeld via lucht of contact via de huid. Ook is er geen ecologische risicobeoordeling voor 'niet-doel insecten' zoals bijen en hommels vereist. Het is zeer zorgelijk dat deze risicobeoordeling niet gedaan wordt omdat de geadviseerde dosis van alle onderzochte diergeneeskundige producten, op basis van synthetische insecticiden, voor de behandeling van huisdieren hoog genoeg is om vele miljoenen bijen of andere insecten te doden.

Haartesten zijn een unieke methode om chronische blootstelling van mensen aan pesticiden te evalueren. In dit onderzoek is een haarmonster onderzocht dat overeenkomt met de haargroei over een periode van zes maanden. Het onderzoek, uitgevoerd door het Pesticide Action Network Nederland (met ondersteuning van PAN Europe en Meten=Weten), laat zien dat blootstelling in stedelijke gebieden in en om huis een belangrijke blootstellingsroute is aan pesticiden. Het insecten-werende DEET

werd bijna altijd gedetecteerd (95% van de monsters), terwijl Permethrin werd gedetecteerd in ongeveer de helft van de monsters (48%) en Fipronil in 14% van de monsters. Bij de deelnemers aan het onderzoek die dicht bij landbouwpercelen woonden, werden verschillende aanvullende fungiciden gevonden (azoxystrobine, carbendazim, dodine).

De gevonden gehalten van enkele pesticiden zijn hoog. Voor fipronil is het gevonden gehalte van 0,31 mg/kg haar veel hoger dan de 'aanvaardbare' dagelijkse inname van 0,0002 mg/kg in de EU. Ter vergelijking: vanwege de zeer toxische werking van fipronil op het milieu, moet kippenmest met een fipronil gehalte hoger dan 0,0005 mg/kg verbrand worden.

De risico's overschrijden de overheidsnormen, als rekening wordt gehouden met de cocktails waaraan mensen dagelijks worden blootgesteld. Onafhankelijke literatuur laat zien dat in het geval van fipronil zelfs schadelijke effecten op de hersenen (gedragseffecten op pasgeboren muizen) worden waargenomen op het 'geen-effect' niveau (volgens de overheid). Bovendien vormt de door de EMA en CBG aanbevolen dosis insecticiden voor de behandeling van huisdieren een hoog risico voor insecten, zowel voor de biodiversiteit in eigen tuin als voor parken en natuurgebieden.

PAN Nederland adviseert per direct om, in het bijzonder met betrekking tot zwangeren, peuters en kleine kinderen, geen chemische anti vlooien-, luizen en tekenmiddelen toe te passen. Gezien de risico's adviseert PAN Nederland het CBG en het EMA de toelating van chemische anti vlooien-, teken- en luizenmiddelen voor hond en kat zo snel mogelijk in te trekken. Er zijn alternatieven op basis van natuurlijke ingrediënten beschikbaar.

PAN Nederland heeft een brief naar bijna 500 dierenartspraktijken en klinieken gestuurd met het verzoek dat zij hun verantwoordelijkheid nemen en per direct geen chemische anti vlooien-, luizen en tekenmiddelen voor de behandeling van kleine huisdieren adviseren, maar alternatieve middelen.

Contact:

Margriet Mantingh, tel. 06 1253 2813
Hans Muilerman, tel. 06 5580 7255